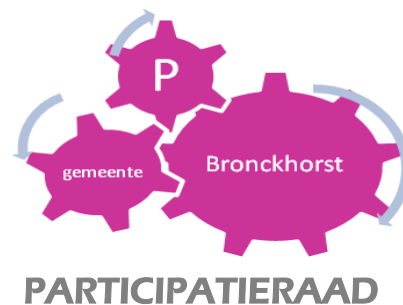

gemeente Bronckhorst

Advies

Aan: Beleidsadviseurs sociaal domein
Van: Participatieraad
Datum: 8 januari 2020
Onderwerp: Op weg naar een dementievriendelijke gemeente”(concept december 2019)

Geachte medewerkers,

Als onderdeel van het uitvoeringsplan KADER 2 ‘Vitaal ouder worden’ (Strategisch beleidsplan Sociaal Domein) is een (concept) Plan van Aanpak opgesteld om te komen tot een dementievriendelijke gemeente. De Participatieraad heeft dit concept besproken in haar vergadering op 6 januari 2020 en wil graag het onderstaande advies uitbrengen.

We begrijpen dat dementie een zeer vervelende ongeneeslijke ziekte is met veel impact voor betrokkene en omgeving, we weten dat er een motie van de gemeenteraad ligt om een dementievriendelijke gemeente te willen worden en we weten dat het aantal dementeerden binnen de gemeente zorgelijk zal groeien. Toch vragen we ons af of er zo expliciet zo’n uitgebreid Plan van Aanpak gemaakt moet worden rond deze ziekte. Waarom niet voor andere ziekten? En zo’n bestempeling met certificaat ‘dementievriendelijke gemeente’ vinden we van geen toegevoegde waarde.

In het Plan van Aanpak wordt uitgewaaid naar elementen in de samenleving en naar levensaspecten van de dementerenden. We onderschrijven de aandacht voor bewustwording en kennisdeling maar missen in de kern dat het moet gaan om:

1. De grote kwetsbaarheid van de inwoners met dementie in het algemeen en alleenwonenden in het bijzonder. Wie signaleert, wie grijpt in, wie begeleidt?
2. De aandacht voor de mantelzorgers. Hoe helpen we en hoe houden ze het vol?
3. Het voorzien in voldoende en de juiste hulp en voldoende voorzieningen. Waar kunnen mensen op terugvallen? Hoe regelen we de hulp, de ondersteuning, de benodigde zorgplekken en voorzieningen?

Toelichting:

- a. In de inleiding staat dat de gemeente vindt dat iedereen in Bronckhorst regie moet kunnen houden op zijn/haar leven en naar eigen vermogen mee moet kunnen doen. Dat klinkt mooi en logisch maar de essentie van deze ziekte is dat dat dus juist niet kan en niet lukt. Het is beter te erkennen dat men baat heeft bij (gepast) isolement en dat men zelf geen beslissingen meer kan nemen i.p.v. focussen op benutten van kwaliteiten en talenten. We vinden de teneur en de uitwerking van de beleidsthema’s nogal blijven hangen in algemene bewoordingen.
- b. Naar onze mening is het onderscheid tussen de doelstelling en de opgave (blz. 5) niet passend. De doelstelling is erg algemeen geformuleerd en gericht op de samenleving als geheel en de

opgave gericht op de mensen met dementie. De doelstelling klinkt meer als een soort algemene voorwaarde. Het eerste deel van de opgave klinkt logischer als doelstelling. En het tweede deel van de opgave is essentieel: biedt handvatten, maar vooral ondersteuning en zorgplaatsen.

- c. Het schema van de beleidsthema's biedt een mooie houvast voor het Plan van Aanpak. Uiteindelijk wil de gemeente het certificaat 'dementievriendelijke gemeente' behalen. Het is niet duidelijk waar dit certificaat op gebaseerd is (een richtlijn? een handreiking?), waar het aan verbonden is, hoe je het als gemeente verkrijgt en wie het toekent en uitreikt. Zoals gezegd zien we weinig toegevoegde waarde.
- d. In het document wordt meermaals het taboe en de stigmatisering rond dementie aangekaart. Naar onze mening valt dit in de samenleving inmiddels wel mee omdat er veel aandacht in de media is rond dementie. Wel is het nog nodig om meer informatie te verstrekken over het verloop van de ziekte, het veranderende gedrag en vooral hoe er mee om te gaan.
- e. De teneur van het Plan van Aanpak is – zoals gezegd – volwaardig mee blijven doen, talenten en kwaliteiten benutten en van betekenis blijven. Dat is terecht maar de focus vanuit de gemeente kan meer in termen van: de zelfredzaamheid van de dementerende, de kwetsbaarheid in het functioneren en de eenzaamheid die veelal optreedt.
- f. De kwetsbaarheid van de dementerende zou nadrukkelijker benoemd moeten worden bij de bedreigingen in de SWOT analyse. Mensen met dementie zijn eerder slachtoffer van eenzaamheid, vervuiling, verwaarlozing en foute bedoelingen (loterijverkopers bijvoorbeeld).
- g. In het stuk missen we aandacht en activiteiten gericht op de mantelzorgers. Dit terwijl nadrukkelijk wordt gesteld dat een groot deel van de mantelzorgers (zwaar) overbelast is. Als zij beter gesteund worden en het langer volhouden is dat voor degene met dementie ook een verbetering van het welzijn.
- h. Bij de beschrijving van de (ziekte) verschijnselen wordt weinig gemeld over een fasering in het verloop van de ziekte. De mate van zelfredzaamheid zou leidend kunnen zijn zodat de activiteiten beter afgestemd kunnen worden. Voor de licht dementerenden zou bijvoorbeeld deelname aan reguliere dagbesteding wenselijk kunnen zijn (zinvol niveau) i.p.v. de dagbesteding die veelal in instellingen voor dementen plaatsvinden en waarvoor de drempel hoog kan zijn.
- i. Tot slot zou meer aandacht besteed kunnen worden aan het herkennen van veranderend gedrag (als mogelijk signaal van dementie). Vooral scholing aan huishoudelijke hulpen, partners en familie kan hierin van betekenis zijn. Denk hierbij vooral ook aan alleenwonenden.

Anneke Voorend

Secretaris Participatieraad